

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 5(1) IR 59 STRAPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

2023 m. lapkričio 8 d. Švietimo ir mokslo komitete (toliau - Komitetas) buvo svarstomas klausimas dėl švietimo įstaigų vadovų atšaukimo iš pareigų teisinio pagrindo. Paaiškėjo, kad savivaldybėse susiklosto situacija, kad švietimo įstaigų vadovai gali būti atšaukiami iš pareigų, vadovaujantis Darbo kodekso 104 str. nuostata „darbo sutartis su juridinio asmens vadovu pasibaigia atšaukus juridinio asmens vadovą įstatymuose arba steigimo dokumentuose nustatyta tvarka“, o tvarka gali būti nustatoma kiekvienoje savivaldybėje skirtinga. Siekiant teisinio aiškumo ir švietimo įstaigų vadovų teisėtų lūkesčių apsaugos, siūloma Švietimo įstatyme nustatyti baigtinį sąrašą priežasčių, dėl kurių švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovas gali būti atšauktas iš pareigų.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

2023 m. lapkričio 8 d. Komitete sudaryta darbo grupė (komiteto atstovai D. Asanavičiūtė ir E. Jovaiša, profesinių sąjungų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai). 2023 m. gruodžio 6 d. komiteto posėdyje bendru sutarimu buvo pritarta įstatymo projekto registravimui.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu Švietimo įstatyme nenurodomos priežastys, dėl kurių švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovas gali būti atšauktas iš pareigų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma papildyti Švietimo įstatymą nurodant priežastis, dėl kurių švietimo įstaigos (išskyrus aukštąją mokyklą) vadovas gali būti atšauktas iš pareigų ir nustatant atšaukimo iš pareigų tvarką.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimtas įstatymas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Teikiamas įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymą, gali reikėti pakeisti švietimo įstaigų steigimo dokumentuose nustatytas vadovų atšaukimo tvarkas, jei tokios buvo numatytos.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas, laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisės aktams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus įstatymo projektą, savivaldybių taryboms gali reikėti pakeisti švietimo įstaigų steigimo dokumentuose nustatytas vadovų atšaukimo tvarkas, jei tokios buvo numatytos.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Papildomų lėšų neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Atskirai negauta, bet įstatymo projekto rengime dalyvavo profesinių sąjungų, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„Atšaukimas iš pareigų“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia
Švietimo ir mokslo komiteto pirmininkas
Artūras Žukauskas